

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9So/105/2014
Identifikačné číslo spisu:	2013200533
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Nevedelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:2013200533.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa: D. bytom U. právne zastúpený Mgr. Klaudiou Szekeresovou, advokátkou so sídlom Široká č.569, Tešedíkovo, proti odporkyni: Sociálna poisťovňa, ústredie, Ul.29.augusta č.8, Bratislava, o invalidný dôchodok, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo 06.mája 2014, č.k. 38Sd/85/2013-54, v časti, týkajúcej sa trov konania, takto

rozhodol:

I. Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Trnave zo 06.mája 2014, č.k. 38Sd/85/2013, v časti, týkajúcej sa trov konania, p o t v r d z u j e .

II. Navrhovateľovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 06.mája 2014, č.k. 38Sd/85/2013, podľa § 250j ods.2 písm. d) O.s.p. zrušil rozhodnutie odporkyne číslo XXX XXX XXXX X z 02.apríla 2013 v spojení s rozhodnutím toho istého čísla z 26.augusta 2013 a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Súčasne odporkyni uložil povinnosť zaplatiť navrhovateľovi na účet jeho právnej zástupkyne náhradu trov konania vo výške 450,66 € mesačne.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X z 02.apríla 2013 odporkyňa od 30.01.2013 podľa § 70 zák.č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov priznala navrhovateľovi invalidný dôchodok vo výške 435,10 eura mesačne pre viac ako 70% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť a súčasne rozhodla, že od uvedeného dňa zaniká nárok navrhovateľa na invalidný dôchodok, priznaný podľa zákona č.100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov a vyplácaný v nižšej sume (431,80 € mesačne). Rozhodnutím číslo XXX XXX XXXX X z 26.08.2013 odporkyňa zmenila svoje rozhodnutie z 02.04.2013 a invalidný dôchodok podľa § 70 zák.č.461/2003 Z.z. priznala navrhovateľovi už od 11.11.2010 v sume 404,70 € mesačne, zvýšený podľa § 82 tohto zákona od 01.01.2011 na 412,00 € mesačne, od 01.01.2012 na 425,60 € mesačne a od 01.01.2013 na 435,70 € mesačne. O trovách konania krajský súd rozhodol podľa § 250l ods.2 v spojení s § 250k ods.1 O.s.p. a navrhovateľovi priznal nárok na náhradu trov právneho zastúpenia, a to za 3 úkony právnej služby (prevzatie a príprava veci + podanie odvolania +

porada s klientom) po 60,07 € a 3x režijný paušál po 7,80 €, za 2 úkony právnej služby (účasť na pojednávaní dňa 04.02.2014 a 06.05.2014) 2x 61,87 € a 2x režijný paušál 8,04 €, ďalej náhradu za stratu času v súvislosti s cestou na pojednávanie za 8 polhodín po 13,40 €.

Navrhovateľovi však nepriznal trovy právneho zastúpenia súvisiace s účasťou advokátky na konaní o posúdení zdravotného stavu navrhovateľa dňa 06.08.2013 na základe jeho predvolania odporkyňou (t.j. za 1 úkon právnej služby + cestovné + náhrada za stratu času) s odôvodnením, že nejde o úkon pred súdom. Rovnako nepriznal ani náhradu trov cestovného na pojednávanie súdu a to s odôvodnením, že k doručenému vyčísleniu trov konania neboli doložené podklady, osvedčujúce dôvodnosť a výšku cestovného.

Rozsudok krajského súdu napadol navrhovateľ včas podaným odvolaním v časti, týkajúcej sa výšky priznanej náhrady trov konania. Namietol, že trovy právneho zastúpenia dňa 06.08.2013 vznikli v súvislosti so súdnym konaním, a možno ich zahrnúť pod § 13a ods.1 písm. f) vyhlášky č.655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) ako účasť na konaní pred iným orgánom. V konaní o posúdení zdravotného stavu dňa 06.08.2013, teda po podaní opravného prostriedku, bolo potrebné objasniť dôležité skutočnosti, ktoré sa týkali posunutia dátumu zvýšenia invalidného dôchodku (zrejme mal na mysli „posunutie dátumu vzniku invalidity podľa zákona č.461/2003 Z.z.). Za predmetný právny úkon mu preto patrí náhrada podľa § 11 ods.4 vyhlášky vo výške 60,07 eura + režijný paušál 7,81 € + cestovné z Tešedíkova do Bratislavy a späť v sume 40,805 eura + náhrada za stratu času 78,06 € za 6 polhodín po 13,01 €.

Čo sa týka nepriznania náhrady cestovného na pojednávanie krajského súdu, tieto trovy sú podľa navrhovateľa opodstatnené. Ak mal súd pochybnosti o výške vyčísleného cestovného (27,037 € + 27,249 €), mal navrhovateľa vyzvať na doloženie ním požadovaných podkladov.

Z uvedených dôvodov navrhovateľ žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania zmenil a priznal mu trovy prvostupňového konania vo výške 691,69 €, ako aj trovy odvolacieho konania 38,97 € za 1 úkon právnej služby (odvolanie proti rozsudku) vo výške 30,93 € + režijný paušál 8,04 €.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu v napadnutej časti výroku o náhrade trov konania a dospel k záveru, že odvolaniu nie je možné vyhovieť.

Predmetom súdneho konania bolo preskúmanie neprávoplatných rozhodnutí odporkyne o nároku na invalidný dôchodok podľa tretej hlavy piatej časti O.s.p.

Navrhovateľ sa v odvolaní domáhal priznania náhrady za trovy právnej služby, ktoré mu vznikli po podaní opravného prostriedku v súvislosti s účasťou jeho právnej zástupkyne na posudzovaní dlhodobého nepriaznivého zdravotného stavu a poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť dňa 06.08.2013 pred posudkovým lekárom ústredia Sociálnej poisťovne v Bratislave.

Podľa § 250m ods.1 O.s.p. konanie sa začína na návrh, ktorým je opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu.

Podľa § 250m ods.2 veta prvá a druhá O.s.p. návrh sa podáva na príslušnom súde v lehote tridsiatich dní od doručenia rozhodnutia, pokiaľ osobitný zákon neustanovuje niečo iné. Návrh je podaný včas aj vtedy, ak bol podaný v lehote na orgáne, ktorý vydal rozhodnutie.

Konanie vo veciach sociálneho poistenia je upravené v tretej časti zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (§§ 172 až 225).

Podkladom pre rozhodnutie odporkyne o nároku navrhovateľa na invalidný dôchodok je posudok posudkového lekára dôchodkového poistenia pobočky Sociálnej poisťovne.

Vykonávanie posudkovej činnosti dôchodkového poistenia [§ 153 ods.1 písm. b) zák. č. 461/2003 Z.z.] patrí do pôsobnosti pobočky i ústredia Sociálnej poisťovne [§ 178 ods.1 písm. b) a § 179 ods.1 písm. h) zákona č.461/2003 Z.z.] a v zmysle § 153 ods.5 zákona č.461/2003 Z.z. túto posudkovú činnosť vykonáva posudkov lekár pobočky a posudkový lekár ústredia.

V zmysle § 219 ods.1 zákona č.461/2003 Z.z. proti rozhodnutiu Sociálnej poisťovne, ústredia o dôchodkovej dávke možno podať opravný prostriedok, o ktorom rozhoduje súd.

Ak ústredie opravnému prostriedku v celom rozsahu nevyhovie, predloží opravný prostriedok spolu so svojím vyjadrením a spisovým materiálom súdu (§ 219 ods.3 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Z vyššie uvedeného vyplýva, že podanie opravného prostriedku na správny orgán, ktorý rozhodnutie vydal, má význam z hľadiska posúdenia včasnosti jeho podania, ale okamih začatia súdneho konania je viazaný na doručenie návrhu súdu či už priamo navrhovateľom (jeho právnym zástupcom) alebo správnym orgánom, ktorý u neho podanému opravnému prostriedku nevyhoviel v celom rozsahu (§ 219 ods.3 zákona č. 461/2003 Z.z.).

Navrhovateľ podal svoj opravný prostriedok proti preskúmanému rozhodnutiu u odporkyne (§ 250m ods.2 veta druhá O.s.p.), ktorej bol doručený dňa 21.05.2013. V opravnom prostriedku sa domáhal priznania invalidity od 30.01.2010. Na tom základe odporkyňa vykonala v správnom konaní ďalšie dokazovanie posúdením zdravotného stavu navrhovateľa a miery poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť, na ktoré bol navrhovateľ predvolaný na deň 06.08.2013, kedy posudkový lekár ústredia navrhovateľa uznal invalidným podľa § 71 zákona č. 461/2003 Z.z. pre viac ako 70% mieru poklesu schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť od 11.11.2010. Opravný prostriedok odporkyňa predložila krajskému súdu dňa 08.08.2013. Následne vydala dňa 26.08.2013 rozhodnutie, ktorým zmenila svoje pôvodné rozhodnutie z 02.04.2013, a invalidný dôchodok podľa § 70 zákona č. 461/2003 Z.z. navrhovateľovi priznala od 11.11.2010 (opravnému prostriedku navrhovateľa nevyhovela v celom rozsahu).

Vzhľadom na to, že predmetom súdneho prieskumu sú neprávoplatné rozhodnutia a Sociálna poisťovňa po podaní opravného prostriedku v zmysle zákona o sociálnom poistení vykonáva ďalšie dokazovanie (nové posúdenie zdravotného stavu), treba taký postup považovať za pokračovanie správneho konania.

Je potrebné poukázať i na to, že ani v prípade podania opravného prostriedku priamo na súd nie je možné posudzovanie zdravotného stavu posudkovým lekárom ústredia považovať za súdne konanie. Súd totiž v súlade s § 114 ods.2 O.s.p. opravný prostriedok doručuje odporkyni (Sociálnej poisťovni) na vyjadrenie a predloženie kompletného administratívneho spisu, ktorého súčasťou sú aj nové dôkazy získané (doplnené) v správnom konaní (posudok posudkového lekára ústredia).

Odvolací súd navyše poukazuje na skutočnosť, že náhrada trov správneho konania je upravená aj v zákone č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení a náhradu trov, ktoré navrhovateľovi vznikli v súvislosti s cestou na posúdenie zdravotného stavu posudkovým lekárom ústredia Sociálnej poisťovne dňa 06.08.2013, si navrhovateľ mohol uplatniť v správnom konaní podľa § 203 ods.1 zák. č. 461/2003 Z.z.

Z uvedených dôvodov aj odvolací súd dospel k záveru, že náhradu trov, ktoré navrhovateľovi vznikli v súvislosti s posudzovaním jeho zdravotného stavu posudkovým lekárom ústredia Sociálnej poisťovne dňa 06.08.2013, nemožno považovať za trovy súdneho konania.

Navrhovateľ sa odvolaním domáhal aj priznania náhrady trov z titulu cestovného osobným automobilom na pojednávania krajského súdu.

Podľa § 151 ods.1 O.s.p. o povinnosti nahradiť trovy konania rozhoduje súd na návrh spravidla v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Účastník, ktorému sa prisudzuje náhrada trov konania, je povinný trovy konania vyčísliť najneskôr do troch pracovných dní od vyhlásenia tohto rozhodnutia.

Zo súdneho spisu vyplýva, že navrhovateľ žiadal o priznanie trov právneho zastúpenia, ktoré jeho právny zástupca síce vyčísliť v lehote 3 dní od vyhlásenia rozsudku (§ 151 ods.1 O.s.p.), k tomuto vyčísleniu však nepripojil osvedčenie o evidencii použitého osobného motorového vozidla, ani doklad o kúpe pohonných prostriedkov

Pod vyčíslením trov konania treba rozumieť nielen špecifikáciu a hodnotu jednotlivých uplatnených trov (právneho zastúpenia), ale aj predloženie podkladov, na základe ktorých sú trovy uplatňované. V prípade trov cestovného osobným motorovým vozidlom pod riadnym vyčíslením trov v zmysle § 151 ods.1 O.s.p. treba rozumieť nielen ich matematické vyjadrenie, ale aj predloženie technického preukazu a dokladu o nákupe pohonnej látky (§ 7 ods.2,4, 5 a 6 zákona č.283/2002 Z.z. o cestovných náhradách). Súd v danom prípade nemal poučovaciu povinnosť (§ 5 ods.2 O.s.p.) Odvolací súd z uvedených dôvodov za nedôvodnú považoval námietku navrhovateľa, že krajský súd ho mal vyzvať na doplnenie potrebných podkladov vyúčtovania trov.

Navrhovateľ neuplatňoval alternatívne priznanie trov cestovného hromadnou dopravou a výšku takých trov taktiež nepreukázal v zákonnej lehote na vyčíslenie trov konania. Nebolo preto povinnosťou krajského súdu trovy cestovného hromadnou dopravou zisťovať a priznať.

Vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok krajského súdu v napadnutej časti výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. potvrdil ako vecne správny.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 v spojení s § 250l ods.2 a § 250k ods.1 O.s.p. tak ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia a v odvolacom konaní neúspešnému navrhovateľovi ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.